

Høringssvar fra Trysil kommune – Tilbudsstrukturen i videregående opplæring 2026–2030

Trysil kommune viser til høringsnotatet fra Innlandet fylkeskommune om tilbudsstruktur for videregående opplæring i perioden 2026–2030. Kommunen støtter i hovedtrekk de foreslåtte prinsippene for dimensjonering, fleksibilitet og samarbeid med arbeids- og næringsliv, og vi ønsker å bidra aktivt til å videreutvikle et utdanningstilbud som svarer på regionens og samfunnets behov.

Trysil kommune vil understreke viktigheten av en langsiktig og forutsigbar tilbudsstruktur i videregående opplæring i Innlandet. Dette må medføre at elever som starter på et studieløp skal kunne fullføre utdanningsløpet sitt på de/den skolen de har startet på.

1. Hvordan svarer den foreslåtte tilbudsvifta i videregående opplæring ut samfunnets behov i vår region?

Trysil kommune er redd for at nedlegging og usikkerhet om hvilken tilbudsstruktur som skal tilbys gjør at flere faller utenfor videregående opplæring. For Trysil videregående skole er det viktig at tilbudsviften som eksisterer i dag sikres og videreutvikles. For ungdom fra Trysil og Engerdal er fortsatt bred tilbudsstruktur som også innbefatter studiespesialiserende tilbud viktig for at ungdommen fortsatt kan velge å bo hjemme, og ikke blir tvunget til å flytte på hybel.

Den foreslåtte tilbudsvifta vurderes som relevant og i tråd med samfunnsbehovene i Sør-Østerdal. Trysil kommune har et bredt arbeidsmarked innen reiseliv, bygg- og anleggsbransjen m. fl. Det kan særlig nevnes behov for økt rekruttering av yrkesgrupper som jobber innen helse- og omsorgstjenestene våre. Tilbudene som allerede ligger på videregående i kommunen, og som foreslås videreført, anses derfor å være viktig for rekruttering til sentrale yrkesgrupper i Trysil kommune.

Det er videre positivt at studiespesialiserende utdanningsprogram videreføres, da dette bidrar til å gi ungdom i regionen reell valgfrihet og mulighet til videre studier. Det

vil også kunne ha en negativ effekt dersom mulighet for studiespesialisering fjernes som tilbud ved Trysil videregående skole. Flere elever vil da enten måtte flytte ut av kommunen, eller vil velge å søke seg inn på andre programfag. Erfaring fra andre steder, viser at det fort kan føre til at flere ungdommer mister mulighet til å velge ønsket programfag, enten fordi konkurransen for å komme inn på få plasser blir for stor, eller at tilbudet i realiteten ikke finnes i rimelig nærhet.

Det bør også for Trysil videregående skole vurderes om det er mulig å kombinere idrettsfag og yrkesfag.

2. Hvordan kan fylkeskommunen gjennom samarbeid med kommuner, regioner, næringsliv og eventuelt andre være samskapende om opplæring?

Trysil kommune ser et stort potensial i å styrke samarbeidet mellom fylkeskommunen, kommunene, lokalt næringsliv og frivillig sektor. Vi anbefaler at fylkeskommunen utvikler strukturer for tettere dialog med kommunene, blant annet gjennom regionale partnerskap for kompetanseutvikling. Reiselivsnæringen i Trysil har allerede et tett samarbeid med skoleverket, og dette kan tjene som modell for flere bransjer. Vi mener også at samarbeid om praksisplasser og lærlingeordninger fortsatt må videreutvikles i tett samspill med lokale arbeidsgivere, slik at opplæringstilbudene faktisk fører til relevant arbeidskraft for regionen.

Trysil kommune var den første kommunen i Norge som vedtok en læreplassgaranti til sine ungdommer. Dette er en godt etablert ordning, som utvilsomt styrker muligheten ungdommen i Trysil har får å fullføre fagopplæring av yrkesfaglig utdanning.

Trysil ser behovet for rekruttering til restaurant- og matbransjen som aktuell inn i nær fremtid. Av ulike årsaker ble dette tilbudet fjernet fra Trysil videregående for en del år siden. Siden da har Trysil etablert seg sterkere som en helårsdestinasjon, og har dermed endret mulighetene for å kunne tilby lærlingplasser innen dette faget. Trysil kommune ønsker derfor at det vurderes opprettelse av en nylinje – restaurant og matfag, først etter en grundig prosess. Etablering av et slikt tilbud må sørge for at flere søker seg til Trysil videregående skole på grunn av gode forutsetninger

for læreplaner og arbeidstreningssarenaer. Trysil kommune stiller seg positivt til å gå i videre dialog med fylkeskommunen og næringslivet om dette i fremtiden.

Trysil kommune vil at kommunene, de regionale interkommunale politiske rådene og Innlandet fylkeskommune skal ha et tettere samarbeid om læreplaner og arbeidstreningssplaner. Gjennom tilrettelagte løp som fagbrev på jobb, gode rådgivningstjenester og modulbaserte tilbud kan dette være med å løfte kompetansenivået hos en del av befolkningen som ikke tidligere har hatt så god tilgang på videregående utdanning. For å sikre og styrke Trysil kommunes læreplanssgaranti er vi avhengig av at samarbeidet mellom fylkeskommune, kommune og næringsliv strykes og blir godt ivaretatt. Vi ønsker at Innlandet fylke skal vedta en læreplanssgaranti for alle sine elever som går et yrkesfaglig løp.

3. Er det tilbud som ikke tilbys i Innlandet og som vår region kan være naturlig vertskap for?

Trysil kommune kan fremme muligheter på fordypning innenfor friluftsliv og reiseliv som et område hvor regionen kan være en naturlig vert. Med vår unike posisjon som Norges største vinterdestinasjon og et betydelig næringsliv innen natur- og reiselivsbaserte tjenester, kan et slikt tilbud bidra til både regional verdiskaping og nasjonal kompetanseutvikling.

I sak om skolestruktur sendte Trysil kommune et utfyllende høringssvar. I sammenheng med spørsmål om det er tilbud som ikke tilbys i Innlandet mener vi fortsatt at det er særlige uutnyttede muligheter knyttet til idrettslinja ved Trysil videregående skole som tar imot elever fra andre deler av Innlandet. Her er det:

- Godt kvalifiserte lærerkrefter
- Svært gode anlegg sommer som vinter der alle er i gangavstand fra skolen
- Svært gode snøforhold generelt og tilrettelegging med «tidligsnø» på høsten
- Et svært godt samarbeid med Skistar AS og Trysilfjell Utmarkslag om anlegg og med idrettslag og team om treningstilbud utenom skoletid
- Samarbeid med lokale klubber om fotball som toppidrettstilbud
- Trysil har en god helsetjeneste og Trysil videregående skole og idretten har et svært godt samarbeid med høyt kvalifiserte fysioterapeuter

- Trysil har det eneste offentlige tilbudet i alpint (alpin/freeski) i Innlandet. De private tilbudene er kostbare for mange. Trysil IL har særlig god rekruttering til freeski og har flere unge utøvere på høyt nasjonalt og internasjonalt nivå.
- Trysil har arenaer i gangavstand der vi ikke trenger å bruke bil, og det trengs ikke organiseres transport
- Vi har et apparat i tillegg til skolen med Snow Team Trysil, (Snow Team Trysil tilrettelegger for en toppidrettssatsing for utøvere innen alpint, freeski, skiskyting og langrenn utover tilbudet på Trysil videregående skole) og enkeltpersoner som brenner for å utvikle idrettstilbudet ved Trysil videregående skole

Ut fra dette mener vi at freeskilinja bør få status som spisset toppidrettstilbud (Innlandet fylkeskommune), eller søke status som landslinje.

Det bør vurderes å etablere en landslinje innen bygging og drift av ski- og sykkelpark ved Trysil videregående skole.

Linjen vil dekke et behov for økt kompetanse innen park og stibygging. En grunnleggende kunnskap om snøproduksjon, preparering og bygging av park sommer og vinter, vil gjøre at linjen får et helårlig læringsløp.

Skolen har i dag Bygg og anleggsteknikk nivå 1, og Tømrer Nivå 2.

Ved å etablere en Snø- og sykkelpark Nivå 2, så vil dette styrke skolen og linjevalg Nivå 1. Trysil har Norges størst ski- og brettspark, og er Norges største park for terreng og stisykkel. Denne utdanningen vil gi et godt grunnlag for lærlingplass innen fagområdet, noe som Skistar Trysil, andre ski og sykkel-destinasjoner, samt stibyggerselskap vil være interessert i. Denne utdannelsen vil også være et godt grunnlag for eventuell videreutdanning ved en fagskole innen stibygging.

Det bør vurderes å etablere en landslinje innen idrettsfag terrengskling/stisykkel. Den unike plassering av skole med umiddelbar nærhet til Norges største terrengsykkeldestinasjon bør utnyttes og linjen vil øke attraksjonen for idrettsfag ved skolen. Denne linjen må ikke gå utover det eksisterende linjetilbudet ved Trysil videregående skole.

4. Innspill til utvikling av alternative opplæringsmodeller i vår region

Trysil kommune støtter fylkestingets satsing på alternative opplæringsmodeller.

Det er særlig viktig at det etableres en alternativ modell med forsterket norskopplæring ved Trysil videregående skole, slik det er lagt opp til. Det har vært dialog om dette behovet mellom Trysil videregående skole, Trysil kommune og Engerdal kommune. Det vil styrke mulighet for denne gruppen elever, til å ha en reel mulighet for å fullføre videregående løp i rimelig tid og omhandler at dette tilbudet frem til nå ikke har eksistert for disse elevene.

Trysil kommune savner en beskrivelse av hvilke tilbud som blir gitt ungdom og voksne med funksjonsvariasjoner som ikke kan følge ordinært undervisningsopplegg. I Trysil har flere ungdommer et tilbud gitt gjennom en base på skolen, som gjør at de får et godt og riktig tilrettelagt opplegg. Dette gjør at de både kan være en integrert del av skolen og ha kontakt med sine medelever - samtidig som de kan trekke seg tilbake for å få en tilrettelagt hverdag tilpasset sine behov. Dette er jo også en gruppe elever hvor hybeltilværelse ikke er et alternativ.

Trysil kommune vil understreke at det er særdeles viktig at fylkesdekkende senter for nettundervisning fortsatt skal være lokalisert i Trysil. Trysil videregående har lang og god kompetanse på å drive nettundervisning. Dagens teknologiske løsninger gjør at et slik nettilbud kan tilbys desentralisert og må ikke sentraliseres i fylket. Det er viktig nå da alle har rett til videregående utdanning at nettundervisningstilbudet styrkes, med Trysil som lokalitet.

Generelt:

Avslutningsvis vil Trysil kommune understreke at den foreslåtte tilbudsstrukturen samlet sett er godt tilpasset samfunnsbehovene i vår region. Kommunen ser stor betydningen av å ha Trysil videregående skole, og ønsker å bidra aktivt til videre utvikling av både eksisterende og nye opplæringsmodeller ved denne skolen.

Trysil kommune ønsker å komme med en tilbakemelding i forhold til punkt 2 i høringsnotatet: Prosessen

Når fylkeskommunen legger saker ut på høring, bør de sendes til kommunene, og ikke bare legges ut på fylkeskommunens nettsider. Ved å sende ut til berørte kommuner har kommunene mulighet til å gi et grundig høringssvar.

Trysil 12. september 2025,

Tanja Køien Andersen, kommunalsjef for oppvekst